

Jubileum
Uitgave

PROJECTENBOEK

RGA 2021

REGIO GRONINGEN-ASSEN 2021
Samen voor een sterke regio

INHOUD

Voorwoord	5
Deel 1 - 25 jaar RGA	
25 jaar regionale samenwerking in Regio Groningen-Assen	6
1996: Regiovisie Groningen-Assen 2030	8
1999: 'Van visie naar uitwerking'	9
2004: 'Samen sterk in het netwerk'	10
2009: 'Van buiten naar binnen'	11
2013: 'Veranderde context, blijvend perspectief'	12
2020: 'Kwaliteitssprong voor de regio'	13
2021: 'Jubileumjaar RGA 'Samen voor een sterke regio'	14
Toekomst	15
Wapenfeiten van 25 jaar regionale samenwerking	16
Deel 2 - Projectenboek	18
RGA-Jubileumkaart	18
Uitleg bij het Projectenboek	19
Projecten per deelnemer	
Assen	20
Groningen	22
Het Hogeland	24
Midden-Groningen	26
Noordenveld	28
Tynaarlo	30
Westerkwartier	32
Projecten Regeling Regionale Projecten	34
Groningen	38
Bijlage 1 Rijksbijdragen Mobiliteit	40
Bijlage 2 Overzicht bijdragen per deelnemer	44
Colofon	47

VOORWOORD

Leve de RGA!

'Dat alles is zoals het is, dat komt door de geschiedenis'.

Met deze ware woorden werd in 2006 de Canon van de Nederlandse geschiedenis gepresenteerd. Ze gaan ook op voor Regio Groningen-Assen (RGA), het bestuurlijk samenwerkingsverband dat in 2021 zijn 25-jarig bestaan vierde. Om het succes van de RGA en zijn krachtige positie in de regio te begrijpen, is het goed om terug te kijken naar de redenen die aan het ontstaan van de organisatie ten grondslag liggen. In deze jubileumuitgave van ons projectenboek gaan we in vogelvlucht van vroeger naar nu en staan we onderweg stil bij de belangrijkste wapenfeiten van de bestuurlijke samenwerking. In de bijlage staan alle projecten waar de RGA aan bijgedragen heeft of nog steeds aan bijdraagt per deelnemer gerangschikt. Dankzij cofinanciering met rijks- en Europese subsidies die via de RGA zijn aangevraagd en besteed, zijn er vele miljoenen euro's méér in de regio terechtgekomen dan de deelnemers gezamenlijk hebben ingelegd. Een resultaat om met elkaar trots op te zijn! Ook bij de uitvoering van de huidige Toekomstagenda zal de RGA de rol van subsidieverdubbelaar blijven vervullen. Door het maken van gezamenlijke keuzes zorgen we er als gemeenten en provincies voor dat wonen, werken, vervoer en recreëren met elkaar in evenwicht zijn. Zo kan de hele regio Groningen-Assen zich nog beter ontwikkelen. Dus leve de RGA - en op naar de volgende 25 jaar!

Mirjam Wulfse

Voorzitter Stuurgroep RGA

25 jaar regionale samenwerking in Regio Groningen-Assen

De tijdlijn van de RGA begint in 1996, het jaar waarin stedenbouwkundige Riek Bakker de door haar opgestelde **Regiovisie Groningen-Assen 2030** presenteerde. Maar de aanzet voor die samenwerking ligt eigenlijk negen jaar eerder bij de **Notitie Ruimtelijke Perspectieven** van de Rijks Planologische Dienst (1987). Dat was een discussienota voor de **Vierde Nota Ruimtelijke Ordening** waarin een grote focus werd gelegd op internationalisering en op versterken van sterke punten. Begrippen als mainports en stedelijke knooppunten werden hierin geïntroduceerd, maar Noord-Nederland

bleek er als volledig blanco gebied in te zijn opgenomen. Aanvullend onderzoek toonde aan dat Groningen-Assen wel dégelijk een sterk economisch kerngebied was. Bestuurders gingen er vervolgens voor lopen. Den Haag wilde best meedenken, maar, vroegen ze daar: hoe zit Drachten er dan in? En Leeuwarden? Daarop werd Drachten aan het kerngebied toegevoegd, de afspraken erover stonden in het **Signaalrapport G-A-D**. Zo kreeg de DAG-driehoek, zoals het gebied later is gaan heten, de status van stedelijk knooppunt in de Vierde Nota. Dit leidde ook tot exercities op regionale schaal.

In 1992 verscheen de **Notitie Ruimtelijke Plannen** van de provincie Groningen, een voorloper van het nieuwe **streekplan**. Uit onderzoek naar regionale interactiesystemen, bleken die rond Emmen en Groningen-Assen het sterkst te zijn. Ook de **T-structuur** voor ruimtelijke ontwikkeling was het kansrijkst op Gronings-Drents grondgebied en werd aldus in de plannen uitgewerkt. Inhoudelijk is de DAG-driehoek nooit goed van de grond gekomen. Tijdens het bestuurlijk gesteggel hierover viel het op dat de provincies Groningen en Drenthe eendrach-

tig samenwerkten. Toen Friesland zich uiteindelijk terugtrok, beseften deze twee provincies dat het verstandig was om hun samenwerking voort te zetten. De basis voor Regio Groningen-Assen is toen gelegd. Wat overigens ook meespeelde was een indertijd slepend debat over (provinciegrensoverschrijdende) **herindeling** omdat de stad Groningen tegen zijn fysieke grenzen aanliep. De vrijwillige samenwerking binnen de RGA bleek hier uiteindelijk een passend antwoord op te zijn.

1996 Regiovisie Groningen-Assen

25 jaar RGA begint bij werk van Riek Bakker in 1996. Zij leverde het eerste document waaronder de 2 provincies en toen nog 15 gemeenten hun formele handtekening zetten. In die 25 jaar volgden op deze visie verschillende evaluaties, herbezinningen en adviezen maar met wel altijd als rode draad: doorgaan met samenwerken aan een sterke regio op de thema's wonen, economie, mobiliteit en ruimtelijke kwaliteit, óver onze eigen grenzen heen. De keus is om dat niet in een geformaliseerde vorm te doen, want juist de vrijwilligheid en de motivatie vanuit het belang tekenen de kracht van de samenwerking.

Daarnaast kenmerkt de visie zich door de 'zichtbare verantwoordelijkheid': bestuurders die aanspreekbaar zijn op inhoud en voortgang van projecten. Dat is een krachtig organisatorisch fundament onder de samenwerking die het nu al 25 jaar volhoudt. Kort en bondig is de Regiovisie samen te vatten in twee hoofddoelstellingen die in de jaren daarop worden uitgewerkt in een Uitvoeringsprogramma:

1. Benutten en uitbouwen van economische kansen.
2. Versterken en benutten van de gebiedskwaliteit.

1999 Regiovisie Groningen-Assen 2030: 'Van visie naar uitwerking'

Drie jaar later is de ontwikkelingsvisie uitgewerkt tot een document met ambitieuze en realiseerbare plannen, acties en taakstellingen. Ook is deze Regiovisie voorzien van een ondertekend uitvoeringsconvenant, waarmee de partijen de samenwerking hebben bekrachtigd. De Regiovisie werd ingebracht in de discussies rond de voorbereiding van de nationale Vijfde Nota voor de Ruimtelijke Ordening en sectorale strategische nota's. In de noordelijke visie 'Kompas voor de Toekomst' is de regio Groningen-Assen benoemd als één van de vijf noordelijke economische kerngebieden. Hiermee staat het stedelijk netwerk op de kaart.

De ambities van 1999

- Gebundelde verstedelijking en evenwichtige stedelijke uitbreiding, leidend tot een samenhangend en gedifferentieerd aanbod van woon- en werkgebieden in balans met landschap, natuur en water;
- Kwaliteitsverbetering van het bestaand stedelijk gebied van Groningen, Assen en Hogeveen-Sappelo meer door revitalisering van woonwijken, stationsgebieden en de stadscentra;
- Goede bereikbaarheid en doorstroming door ontwikkeling van hoogwaardig regionaal collectief vervoer, verkeersgeleidingssystemen en verbetering van de ringwegenstructuren;
- Aansluiting op nationale en internationale netwerken via snelle verbindingen;
- Instandhouden van het voorzieningenniveau in de hoofdkernen;
- Handhaving en versterking van de kwaliteiten van het landelijk gebied met:
 - perspectief voor de landbouw,
 - behoud van de leefbaarheid,
 - versterking van een afwisselend landschap,
 - verbetering van de waterkwaliteit voor drinkwaterwinning, natuur en landbouw,
 - een functie van water en natuur voor recreatie en wonen bij steden en kernen.

Quick-Win-project
Transferium Assen-Noord.

Regioparkproject reconstructie
haventje Roderwolde.

2004 Actualisatie van de visie: 'Samen sterk in het netwerk'

In 2004 werd de Regiovisie voor het eerst fundamenteel inhoudelijk geactualiseerd. Onder het motto 'grotere selectiviteit en verscheidenheid van kwaliteiten' werd sterker dan voorheen ingezet op het **bundelen van wonen en werken** in de zogeheten **T-structuur** die de regio kenmerkt en, parallel daaraan, op het **behouden van de natuurlijke en landschappelijke gebiedskwaliteiten**. Dit resulteerde in regionale en lokale ontwerpgegevens zoals 'Voorinvesteren in het landschap voor toekomstige woningbouw' en daaruit afgeleide uit-

voeringsprogramma's en het programma **'Regiopark.'** Met de uitvoering van dit programma zijn overal in de regio bijzondere plekken in het landschap versterkt en bewaard gebleven. Op het gebied van mobiliteit kon de regio profiteren van het Investeringsprogramma 2005-2009 van het toenmalige Ministerie van Verkeer en Waterstaat. In totaal heeft het Rijk ruim 40 miljoen euro bijgedragen aan het **Regionaal Mobiliteitsfonds** voor de financiering van **Quick-Win-projecten**.

2009 Actualisatie van de visie: 'Van buiten naar binnen'

In de evaluatie van 2008/2009 kwam naar voren dat er meer van buiten naar binnen gewerkt moest worden en dat een grotere betrokkenheid van de stakeholders nodig was. Dit was het startsein voor een **economische agenda**, een **kwaliteitsimpuls voor het landschap** en meer aandacht voor **profilering**. Daarnaast werd besloten om middelen vrij te maken om de positie van de niet-stedelijke gemeenten te versterken. In deze periode stelde het Rijk via het Investeringsprogramma nog eens 12 miljoen euro beschikbaar voor cofinanciering van mobiliteitsprojecten. Hiermee is o.a. een netwerk van P+R-locaties aangelegd om Groningen en Assen tijdens grote infrastructurele werkzaamheden in de nabije toekomst goed bereikbaar te houden.

Regiobijdrage voor investeren in de Fraylemaborg in Slochteren.

Quick-Win-project Transferium Hoogkerk.

2013 Actualisatie van de visie: 'Veranderde context, blijvend perspectief'

In 2013 had de economische recessie de regio Groningen-Assen in zijn greep. De nieuwbouw van woningen was stilgevallen, de verkoop van bedrijventerreinen en kantoren was teruggelopen en de werkloosheid was gestegen. Consumenten en bedrijven hielden de hand op de knip. De context was veranderd, maar de betekenis van de RGA en het perspectief voor de regio Groningen-Assen was blijvend. Nieuwbouw en uitbreiding van woningen, winkels en bedrijventerreinen was de komende jaren weliswaar minder aan de orde, maar **samenwerken aan de verbindingen** én de **kwaliteit van stad en land** misschien wel des te meer. De komende jaren was het de kunst om met gerichte, samenhangende interventies en injecties **meer met minder** te doen. Ook het landelijke mobiliteitsbeleid ademde deze geest: met het programma **Beter Benutten** werden projecten gerealiseerd waarmee bestaande wegen en infrastructuur slimmer gebruikt konden worden.

Facelift noordelijke stations: Station Zuidhorn.

Regiobijdrage voor restauratie en inrichting kerk Klein Wetsinge.

2020 Actualisatie van de visie: 'Kwaliteitssprong voor de regio'

Na de magere crisisjaren is de regio Groningen-Assen in een periode van sterke economische groei beland. De toegenomen economische dynamiek rond de steden Groningen en Assen vertaalt zich in drukte op de weg, de woningmarkt en de arbeidsmarkt. Steden en dorpen in de regio Groningen-Assen worden daardoor steeds afhankelijker van elkaar. Het gezamenlijk opstellen van een verstedelijkingsstrategie voor de hele regio is een belangrijk vehikel voor de uitwerking van de RGA-thema's wonen, mobiliteit

Natuurgebied Groeningen ligt op de laagveengordel van West-Groningen via Noord-Drenthe naar Midden-Groningen en loopt dwars door de regio Groningen-Assen. In 2020 is hiervoor het 'Netwerk Groeningen' opgezet. De komende jaren gaan de partners in dit netwerk, met ondersteuning van de RGA, dit bijzondere natuurgebied beschermen waar het moet en benutten waar het kan.

en economie. In de Toekomstagenda 2020-2025 'Kwaliteitssprong voor de regio' effectueert de RGA de bestuurlijke samenwerking op deze thema's en voegt daar het thema **ruimtelijke kwaliteit** aan toe. Het netwerk Groeningen is daarvan al een zichtbaar resultaat. **Duurzaamheid** is geen apart benoemd thema maar loopt als een rode draad door de vier thema's heen. Met de **Regiomonitor** wil de RGA een **kennisbank** opzetten voor datagedreven sturing.

De stad Groningen maakt op het gebied van mobiliteit momenteel een grote transformatie door. Er wordt hard gewerkt aan de aanleg van de zuidelijke ringweg en het nieuwe hoofdstation. Voor de organisatie Groningen Bereikbaar is het de uitdaging om de stad vanuit alle windstreken tijdens de werkzaamheden goed bereikbaar te houden.

2021 Jubileumjaar RGA: 'Samen voor een sterke regio!'

In het tweede coronajaar bestond de RGA 25 jaar. Onder normale omstandigheden zouden we hier met verschillende netwerkactiviteiten aandacht aan hebben besteed, maar corona maakte het onmogelijk om dergelijke bijeenkomsten te organiseren. Toch is het ons gelukt om het jubileum met twee activiteiten luister bij te zetten. De eerste was het maken van een speciale **RGA-jubileumkaart** van de regio met daarop de belangrijkste verbindingen en 'highlights' uit de afgelopen jaren. De tweede activiteit was tóch een klein feestje, kort voordat de maatregelen weer werden aange-

scherpt. Onder de titel **'Let's regio!'** stonden we stil bij 25 jaar regionale samenwerking, tijdens het inspiratiefestival Let's Gro in het Forum Groningen. We kijken terug op een prachtige middag met mooie woorden die de sprekers over de regionale samenwerking spraken. Koen Schuiling, Jan Kleine, Nynke Jutten, Riek Bakker, Leen Verbeek, Roeland van der Schaaf en Karin Dekker gaven daarmee glans aan ons jubileum. De RGA kaart en onze jubileumactiviteiten staan op de **jubileumpagina 25 jaar RGA** op onze website.

Toekomst

De ambities van de RGA na de laatste actualisatie zijn neergelegd in de Toekomstagenda 2020-2025 **'Kwaliteitsprong voor de regio.'** We lichten er hier twee uit:

Regiovisie 2025 -2050

De huidige Regiovisie heeft een reikwijdte tot 2030. De komende jaren gaan we daarom aan de slag met het formuleren van een nieuwe Regiovisie voor de regio Groningen-Assen. Op dit moment is de in 1999 vastgestelde Regiovisie 2030 nog van kracht. Het wordt dan ook tijd om opnieuw de verre horizon te verkennen zodat we daar met beleid op kunnen anticiperen. We willen hierin een aantal ambities uitwerken voor Groningen-Assen als dé metropoolregio van Noord-Nederland, met optimale verbindingen, een aantrekkelijk woon- en werkmilieu in een omgeving van een hoogwaardige ruimtelijke kwaliteit.

Verstedelijkingsstrategie

De Verstedelijkingsstrategie voor de regio Groningen-Assen is een aanzet voor de nieuwe Regiovisie. Met deze strategie, die op het ambtelijk en bestuurlijk platform van de RGA wordt vormgegeven, hebben we een nieuwe stap gezet in de samenwerking. In 1988 was het nog het top-down rijksbeleid dat de aanzet gaf tot regionale samenwerking. Tegenwoordig is het precies andersom en heeft het Rijk de regio om informatie van onderop gevraagd om gezamenlijk een verstedelijkingsstrategie voor de regio uit te werken. Het Rijk is zelfs mede-opdrachtgever. Zo zie je maar waar een kwart eeuw aan regionale samenwerking toe leiden kan.

Verstedelijkingsstrategie Regio Groningen-Assen

Compleet
Coöperatief
Complementair

Wapenfeiten van 25 jaar samenwerking in de RGA

Het succes van de samenwerking kan voor een deel worden afgemeten aan de vele **projecten** en **programma's** die er in de afgelopen 25 jaar in RGA-verband zijn uitgevoerd. De cofinanciering en bestuurlijke afspraken erover liepen via de RGA. Door deze activiteiten heeft de RGA voor bestuurders, volksvertegenwoordigers en ambtenaren een praktisch en herkenbaar gezicht gekregen. De samenwerking heeft geleid tot een gemeente- en provinciegrensoverschrijdende, integrale aanpak van wonen, werken, mobiliteit en landschap. We belichten de **wapenfeiten** van 25 jaar RGA.

1 (Co)financiering: Rijksgeld naar de regio
De RGA heeft geïnvesteerd in het verzilveren van gezamenlijke kansen, in het oplossen van gezamenlijke problemen en in het met elkaar omgaan als partners in plaats van concurrenten. Daardoor zijn we erin geslaagd om rijksmiddelen van substantiële omvang naar onze regio te halen. Ook hebben wij een gezamenlijk beroep gedaan op Europese middelen, waarmee wij konden investeren in het verbeteren van de kwaliteit van de regio. Dankzij dit **multiplier-effect** zijn in 25 jaar tijd miljoenen euro's meer geïnvesteerd in de regio dan het bedrag dat de deelnemers in al die jaren hebben ingelegd.

2 Thema Wonen: Regionale afstemming woningbouw en Verstedelijkingsstrategie
De RGA heeft haar waarde getoond in de **regionale afstemming van woningbouw**. De afspraken zijn gemaakt in 2012, midden in de economische crisis. Aanleiding was de forse daling in de verkoop van woningen en de overprogrammering die

daarvan het gevolg was. Door te sturen op aantallen werd de onderlinge concurrentie tegen gegaan en konden verliezen beheersbaar worden gehouden. Sinds 2018 is de woningmarkt weer aangetrokken en is er vandaag de dag zelfs sprake van een overspannen woningmarkt. Om ook de kwalitatieve ontwikkelingen in kaart te brengen, heeft de regio een aantal **woningbehoefte- en woningmarktonderzoeken** uitgevoerd. Deze onderzoeken hebben onder andere laten zien dat er tot 2030 nog een woningbehoefte is van 21.000 woningen en in de periode 2030-2040 van nog eens 15.000 woningen. Deze aantallen liggen aan de basis van de **Verstedelijkingsstrategie**, die de RGA op verzoek van Rijk en gemeente Groningen voor de hele regio Groningen-Assen ontwikkelt. Het doel is om de komende 20 jaar 35.000 woningen te bouwen in de regio, in goede afstemming met de RGA-thema's.

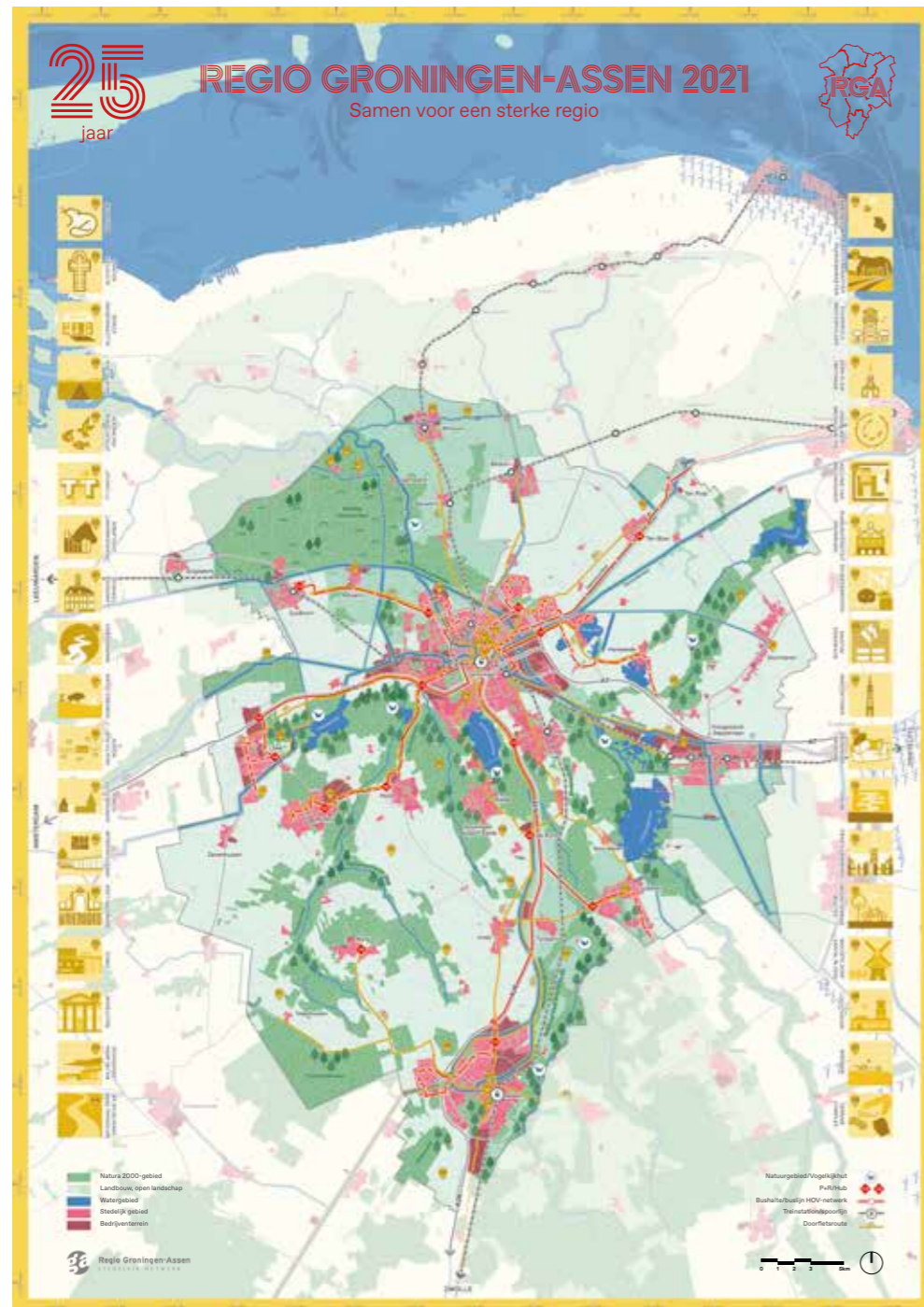
3 Thema Economie: Regionale afstemming bedrijventerreinen en verbinding
In 2012, midden in de recessie, zijn afspraken gemaakt over een regionale voorraad bedrijventerrein. Door de behoefte niet per gemeente maar regionaal te bepalen, kon de benodigde voorraad flink worden teruggebracht. Van de grofweg 600 ha bedrijventerreinen - harde én zachte plannen - is toen 200 ha afgeboekt en 200 ha in de 'ijskast' gezet. Door met elkaar dit proces in te gaan kon de pijn verdeeld worden. Daarbij werd afgesproken dat gemeenten alleen na onderling overleg bedrijventerrein aan de voorraad toe konden voegen. Dit werd vastgelegd in het **Regionaal instemmingsmodel**.

Economie heeft in de regio een **verbindende functie** waarmee werklocaties en netwerken met elkaar in contact worden gebracht. Succesvolle voorbeelden hiervan zijn Health Hub Roden en IturnIT (tegenwoordig Basicly). Aan verbinding wordt sinds 2013 ook gewerkt binnen het **Economisch Platform** dat bijeenkomsten door en voor het regionale bedrijfsleven organiseert. Doel hierbij is om het bedrijfsleven een agenderende rol te geven in de invulling van het thema Economie.

4 Thema Mobiliteit: Goede bereikbaarheid van stad en regio
In RGA-verband zijn vele mobiliteitsprojecten en -programma's uitgevoerd die de regio goed bereikbaar houden, ook tijdens de uitvoering van grote infrastructurele werken zoals de aanleg van de zuidelijke ringweg rond de stad Groningen. Er ligt inmiddels een **HOV-netwerk** van hoogwaardig openbaar vervoer, in combinatie met de **P+R-terreinen** in de regio (inmiddels in totaal zo'n 5000 parkeerplaatsen) met o.a. voorzieningen voor fietsen en elektrische voertuigen, zodat deze locaties goede overstapplaatsen zijn en ketenmobiliteit wordt gestimuleerd. De RGA heeft ook fors geïnvesteerd in het **fietspadennetwerk**, met **doorfietsroutes**, waaronder **'De Groene As'** tussen Groningen en Assen. Ook vervult de RGA steeds meer een rol als aanspreekpunt binnen Noord-Nederland, zoals met het coördinatorschap van het Noord-Nederlandse programma **Slim en Groen onderweg**. Hierin werken de drie noordelijke provincies, vier grote gemeenten én het Rijk samen aan slimme en schone mobiliteit. De ambitie is om mobiliteit in 2035 zo veel als mogelijk emissievrij te laten zijn. Daarvoor wordt samengewerkt op de thema's logistiek, smart mobility en deelmobiliteit. In 2019 heeft de RGA de website **logistieknoord.nl** gelanceerd, waarop kennis en successen worden gedeeld. Ook zijn er in de regio 16 **iVRI's** (intelligente verkeersregelinstallaties) geplaatst, die het verkeer slimmer en efficiënter kunnen afwikkelen bij verkeerslichten. Door middel van monitoren en het uitvoeren van netwerkanalyses en onderzoeken wordt iedere paar jaar in regionaal verband onderzocht in hoeverre het regionale mobiliteitsbeleid nog past bij de maatschappelijke en economische ontwikkelingen.

5 Thema Ruimtelijke kwaliteit: Verbeterde kwaliteit van stad en land
Het programma **Regiopark** was bedoeld voor projecten op het gebied van landschap, natuur en recreatief medegebruik. In totaal hebben **tot 2015 73 projecten** een bijdrage toegekend gekregen van in totaal zo'n 14 miljoen euro. Er zijn wandel- en fietspaden aangelegd, landgoederen en karakteristieke boerenerven hersteld, stads- en dorpsranden aangepakt, waterlopen teruggebracht en bezoekerscentra gerealiseerd. Na 2015 werd de **Regeling Regionale en Innovatieve Projecten** in het leven geroepen. Voor projecten die bijdragen aan de kracht van de regio Groningen-Assen, kunnen organisaties en inwoners van de regio een beroep doen op deze regeling. Het idee moet aansluiten bij een of meer van onze thema's, op voorwaarde dat ze urgent zijn, een regionaal doel dienen en voldoen aan de criteria samenwerking, ruimtelijke kwaliteit en duurzaamheid. De afgelopen jaren heeft de RGA 6,7 miljoen euro bijgedragen aan 55 projecten. De regeling is in 2020 aangepast en heet nu **Regeling Regionale Projecten (ReP)**. In de Toekomstagenda van de RGA is ruimtelijke kwaliteit als nieuw thema toegevoegd. **Groeningen** is een van de eerste dragers van dit thema. Het project wordt uitgevoerd op én draagt de naam van de laagveengordel die van west tot oost via Noord-Drenthe door de regio loopt. In 2019 is besloten om het project als 'Netwerk Groeningen' onder de vleugels van de RGA Groeningen tot ontwikkeling te brengen. Kijk voor verdere informatie op de website Groeningen.nu.

Uitleg bij het Projectenboek

Projecten

De kaart hiernaast is gemaakt in het kader van het 25-jarig jubileum van de RGA en geeft een beeld van de regio anno 2021. Sinds het begin van de samenwerking in 1996 zijn er meer dan 200 projecten in RGA-verband uitgevoerd. Veel van deze projecten staan weergegeven op de kaart. Een volledig overzicht van alle projecten per deelnemende gemeente staan in het hierna volgende overzicht.

Financieringsbronnen

De financiering van de projecten komt deels uit het Regiofonds, deels uit eigen middelen van gemeenten en deels uit Rijksbijdragen. De RGA is het aanspreekpunt voor het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, dat met de programma's Regionaal Mobiliteitsfonds, Beter Benutten en Vervolg Beter Benutten sinds 2004 bijna 40 miljoen

euro heeft meegefinancierd in bereikbaarheidsprojecten in de regio Groningen-Assen. In bijlage 1 staat het volledige overzicht aan rijksbijdragen. In het hierna volgende projectenoverzicht per gemeente zijn de investeringen verdeeld in het totaalbedrag en het bedrag dat vanuit het Regiofonds is bijgedragen (inclusief de rijksbijdragen die via de RGA worden uitgekeerd).

Meer informatie

De medewerkers van de RGA geven met alle plezier een toelichting op de projecten en bedragen in dit Projectenboek. Zij zijn bereikbaar via het secretariaat van de RGA: 050 - 3164289. Een mailtje sturen kan ook: info@regiogroningenassen.nl.

Spin-off-projecten

PROJECT	OMSCHRIJVING	JAAR GEREED	TOTALE INVESTERING	REGIOFONDS-BIJDRAGE (INCL. RIJKSBIJDRAGEN)
Bus op de vluchtstrook A28/N34	Aanbrengen van een uitwijkhavens, verlichting, signalering en bebording	2014	€ 1.015.754	€ 475.754
Bus op de vluchtstrook A7	Aanbrengen van een uitwijkhavens, verlichting, signalering en bebording	2014	€ 2.200.000	€ 880.000
Routefonds GAE	Het ontwikkelen van nieuwe verbindingen vanaf Groningen Airport Eelde	2019	€ 10.000.000	€ 2.500.000
DRIS-maatregelen	Het plaatsen van reisinformatiepanelen in de regio	2017	€ 4.740.036	€ 1.100.000
Intendant Koningsas	Het ontsluiten van de groengebieden tussen de woonkernen voor de stedelijke recreant	2010	€ 130.000	€ 130.000
Groningen	Het ontwikkelen van een aanpak voor behoud en versterking van ecologische waarden	2019	€ 247.150	€ 86.500
Facilift noordelijke stations	Het upgraden van alle treinstations aan de regionale spoorlijnen	2018	€ 4.000.000	€ 2.400.000
Spoorverbinding Groningen-Veendam	Het verbeteren van de OV-as Groningen-Hoogezand-Sappemeer-Veendam	2014	€ 13.879.708	€ 2.220.753
Verkenning Laagveengordel	Het aanpakken van verschillende landschappelijke opgaven	2014	€ 108.823	€ 108.823
Totaal			€ 36.321.471	€ 9.901.830

PROJECT	OMSCHRIJVING	JAAR GEREED	TOTALE INVESTERING	REGIOFONDS-BIJDRAGE (INCL. RIJKSBIJDRAGEN)
Transferium Assen-Noord	Het aanleggen van knooppunt Marsdijk/Wegvak Peelo	2008	€ 22.745.494	€ 7.000.000
Knooppunt Assen West	Het aanleggen van een hoofdontsluiting en het verdubbelen van Europaweg West	2009	€ 17.755.240	€ 4.599.803
Fietsroute Plus Assen-Vries	Het aanleggen van Doorfietsroute Assen-Vries	2011	€ 1.630.000	€ 541.122
Aanleg fietspad oude schoolpad Zeijen	Het herstellen en aanleggen van fietspad oude schoolpad Zeijen	2011	€ 496.480	€ 72.866
Bereikbaarheid busstation Assen	Het verbeteren van de bereikbaarheid van busstation Assen	2013	€ 986.151	€ 120.000
Fietspad Spoorbaan, Assen aan de Aa	Het aanleggen van ontbrekende schakels aan het fietspad Spoorbaan	2015	€ 224.218	€ 32.000
Florijnas	Het versterken en bevorderen van het openbaar vervoer en de fiets voor de bereikbaarheid van Assen	2019	€ 155.000.000	€ 13.400.000
Norgervaart	De doorstroming van het openbaar vervoer van en naar Friesland en Norg/Roden en de verkeersveiligheid van de fietser verbeteren	2023	€ 2.438.043	€ 1.000.000
Arboretum Assen	Het aanleggen van beplanting, fietspad, uitkijktoren en bruggen	2009	€ 292.600	€ 118.000
Aanleg beekdal Messchen, fase 1	Het aanleggen van fietspaden, wandelpaden, natuurspeelplaats en het herstellen van beekdal Messchen	2013	€ 1.998.800	€ 496.400
Toegangspoort Drentsche Aa	Het realiseren van Toegangspoort Drentsche Aa	2015	€ 873.573	€ 179.956
Landgoed Amelte	Het aanleggen/herstellen van fiets- en wandelpaden op Landgoed Amelte	2017	€ 971.074	€ 516.000
Bosbeek/Nijlandsliep	Het realiseren van een ecologische en recreatieve verbinding tussen het Asserbos en het Drentsche Aa-gebied	2019	€ 3.240.000	€ 500.000
Totaal			€ 208.651.673	€ 28.576.147

Bijdrage gemeente Assen aan het Regiofonds € 21.452.747 (periode 2000-2021)

PROJECT	OMSCHRIJVING	JAAR GEREED	TOTALE INVESTERING	REGIOFONDS-BIJDRAGE (INCL. RIJKSBIJDAGEN)
Dorpsplein Ten Boer	Het herinrichten van het dorpsplein in Ten Boer	2006	€ 332.000	€ 33.200
P+R Europapark	Het aanleggen van P+R Europapark	2008	€ 1.603.447	€ 1.000.000
Fietspad Noordlandsdrift	Het aanleggen van fietspad Noordlandsdrift	2008	€ 152.580	€ 50.000
Haltes Reitdiepplein	Het aanleggen van bushaltes bij het Reitdiepplein	2009	€ 90.000	€ 72.000
Transferium Haren	Het wijzigen van de hoofdontsluiting icm de aanleg van een bedrijvenpark en transferium	2010	€ 6.102.286	€ 1.600.000
Transferium Hoogkerk	Het aanleggen van de bus toe- en afrit in combinatie met het P+R terrein Hoogkerk	2010	€ 10.557.535	€ 2.400.000
Busbaan Koeriersterweg	Het aanleggen van de busbaan Koeriersterweg	2010	€ 2.700.000	€ 1.920.000
Fietsbrug Aduarderdiep	Het plaatsen van Fietsbrug Aduarderdiep	2010	€ 1.766.825	€ 407.729
Fietspad Eemskanaal Noordzijde	Het aanleggen van een fietspad tussen Ruischerbrug - Garmerwolde	2010	€ 41.396	€ 10.725
Fietspad Gr - Zuidlaardermeer	Het realiseren van fietspad Duinkerkenbrug - Dr. Ebelsweg	2011	€ 420.162	€ 110.164
N360 Ten Boer	Planstudie N360	2011	€ 189.804	€ 50.000
Fietsbrug Plataanlaan	Het aanleggen van een fietsbrug over het Reitdiep	2012	€ 1.939.235	€ 200.000
Station Europapark	Het ontwikkelen en oprichten van Station Europapark	2012	€ 40.388.252	€ 10.700.000
Busdoorstroming Europaweg	Het verbeteren van de busdoorstroming bij de Europaweg	2014	€ 4.243.319	€ 425.000
Aansluiting Europapark	Het aansluiten van de P+R Europapark op de Europaweg	2014	€ 3.000.722	€ 900.000
Bereikbaarheid Transferium Haren	Het reconstrueren van de westelijke aansluiting A28 op de Meerweg in Haren	2014	€ 904.919	€ 250.000
HOV-as West	Het aanleggen van de HOV-as West	2015	€ 8.581.935	€ 2.600.000
Herprofilering fietspad langs Meerweg	Het herinrichten van het fietspad langs de Meerweg	2015	€ 858.042	€ 386.120
Uitbreiding Transferium Haren	Het uitbreiden van de P+R Haren	2015	€ 3.575.930	€ 192.254
Dorpsentree Ten Boer	Het verbeteren van de kwaliteit van het busverkeer op het tracédeel Ten Boer-Groningen	2016	€ 1.230.498	€ 592.544
Verkeersmanagement Ring Groningen	Het optimaliseren van de doorstroming op het wegvak Julianaplein - Europaplein	2016	€ 1.237.822	€ 318.873
Kwaliteitsverbetering OV-N360	Het verbeteren van het OV-gebruik voor de regio	2019	€ 2.680.000	€ 602.000
Stationsgebied Haren	Het upgraden van het Stationsgebied	2019	€ 7.800.000	€ 1.200.000
Groningen Spoorzone	Het realiseren van het vernieuwd hoofdstation Groningen Centraal	2023	€ 204.500.000	€ 34.000.000
Baggeren vaarroute	Het baggeren van de vaarroute Noord Willemskanaal - Paterswoldsemeer	2008	€ 110.000	€ 28.000
Verzoamelstee	Het behouden van de leefbaarheid in de gemeenten Bedum, Ten Boer en Winsum	2008	€ 562.193	€ 75.000
Buurderij Oost- en Onnerpolder	Het opzetten van een samenwerking binnen de Buurderij	2009	€ 115.815	€ 6.375
Intendant Koningsas	Het ontsluiten van de groengebieden tussen de woonkernen voor de stedelijke recreant	2010	€ 130.000	€ 130.000
Bezoekerscentrum Reitdiep	Het realiseren van bezoekerscentrum en kijkboerderij Reitdiep	2010	€ 2.812.150	€ 900.000
Herstel Huis Glimmen	Het uitvoeren van herstelwerkzaamheden op het landgoed Glimmen	2011	€ 310.000	€ 50.000
Verhogen natuur- en belevingswaarde Piccardthofplas	Het vergroten van de natuurwaarde en de belevingswaarde van het gebied Piccardthofplas	2011	€ 91.354	€ 18.021
Groningen, hoofdstad van de smaak	Het organiseren van evenementen ten behoeve van Hoofdstad van de smaak	2012	€ 265.000	€ 30.000
Centrumplein Ten Boer	Het aanleggen van een speelvoorziening en een voetpad	2013	€ 66.637	€ 29.987
Damsterdiepgebied	Het versterken van cultuurhistorische landschappelijk terreinen in het Damstergebied	2013	€ 231.491	€ 64.318
Kleinschalige landschapselementen fase I	Het herstellen en terugbrengen van karakteristieke landschapselementen	2013	€ 265.815	€ 64.722
Herstel natte landschapselementen fase I	Het herstellen en aanleggen van acht dobben	2013	€ 92.766	€ 11.596
Herstel eendenkooi Huis te Glimmen	Het herinrichten van de eendenkooi en speelweide	2013	€ 78.096	€ 31.238
TRIP Paterswoldsemeer	Het realiseren van toeristische recreatieve infrastructuur nabij het Paterswoldsemeer	2014	€ 4.592.000	€ 229.000
Stadsweg	Het vergroten van de toegankelijkheid en beleving van het landelijk gebied	2015	€ 189.721	€ 38.500
Structuurvisie Meerweg	Het ontwikkelen van de structuurvisie Meerweg	2015	€ 295.923	€ 44.388
Uitvoering 1e fase inrichtingsplan Leegkerk-Dorkwerd	Het instandhouden en versterken van de duurzame kwaliteit van het landschap	2016	€ 170.576	€ 69.083
Pilot landschap onderhouden we samen	Participatie van vrijwilligers en bewoners bij landschapsonderhoud	2017	€ 84.598	€ 30.000
Kleinschalige landschapselementen fase II	Het aanleggen, herstellen en onderhouden van de karakteristieke haag- en houtwalelementen	2017	€ 270.684	€ 104.241
Entree Meerweg	Het herinrichten van de Meerweg	2021	€ 2.975.000	€ 790.000
Totaal			€ 318.606.528	€ 62.765.078

Bijdrage gemeente Groningen aan het Regiofonds € 37.100.647 (periode 2000-2021)

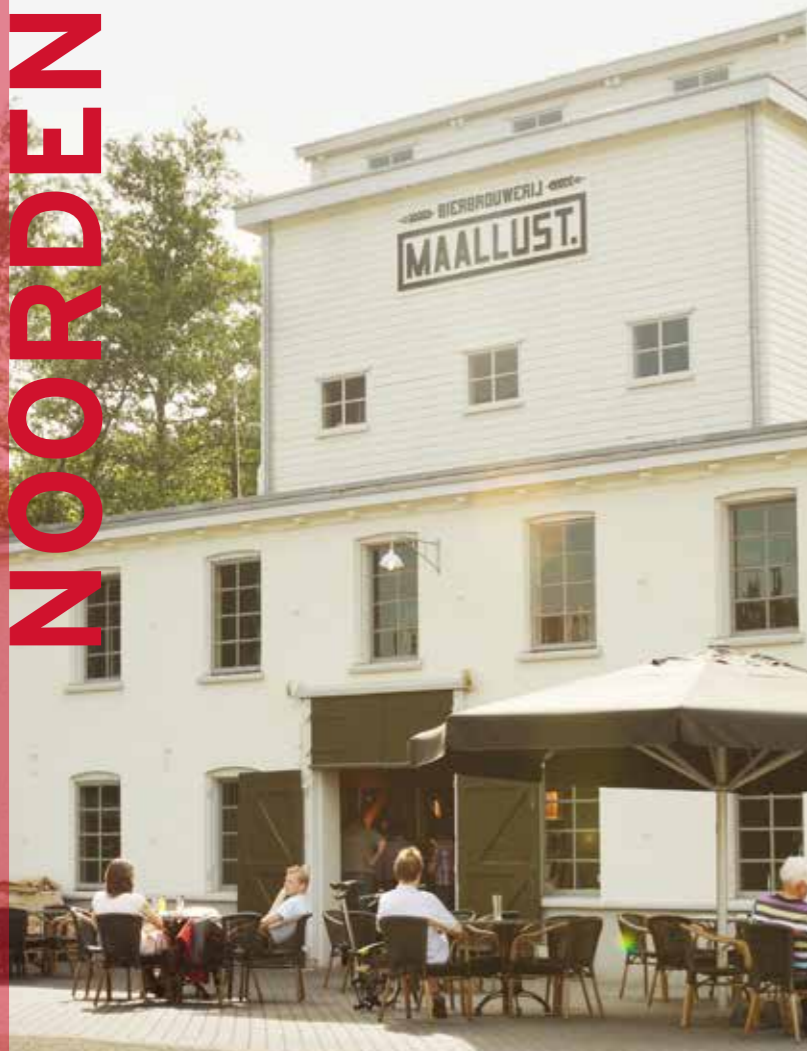
PROJECT	OMSCHRIJVING	JAAR GEREED	TOTALE INVESTERING	REGIOFONDS-BIJDRAGE (INCL. RIJKSBIJDRAGEN)
Groningen-Winsum N361	MER-studie wegverbinding Groningen-Winsum-Mensingeweer	2005	€ 168.000	€ 50.000
Boterdiep Zuidwolde	Het herinrichten van het Boterdiep in Zuidwolde	2008	€ 776.547	€ 38.931
Fietspad Harssenbosch	Het aanleggen van fietspad Harssenbosch	2011	€ 164.033	€ 20.300
Doorfietsroute Bedum-Groningen	Het aanleggen van Doorfietsroute Bedum-Groningen	2015	€ 2.553.818	€ 1.320.835
Herinrichting Onderdendamsterweg	Het herinrichten van de Onderdendamsterweg	2016	€ 2.578.881	€ 700.000
Station Bedum	Het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit van het stationsgebied	2016	€ 522.000	€ 300.000
Bus/treinknooppunt station Winsum	Het aanleggen van 30 parkeerplaatsen bij het Transferium in Winsum	2016	€ 47.466	€ 10.917
Spoorlijn Roodeschool-Eemshaven	Het verlengen van de spoorverbinding Roodeschool-Eemshaven	2018	€ 25.000.000	€ 50.000
Wierdenland	Het verhuizen van Museum Wierdenland naar een nieuwe locatie	2008	€ 1.013.261	€ 75.000
Verzoamelstee	Het behouden van de leefbaarheid in de gemeenten Bedum, Ten Boer en Winsum	2008	€ 562.193	€ 75.000
Fietspad Ter Laan-Fraamklap	Het aanleggen van fietspad Ter Laan-Fraamklap	2009	€ 130.000	€ 25.271
Natuurgebied Noord-/Zuidwolde	Het aanleggen van twee natuurterreintjes met wandelommetjes tussen Noord- en Zuidwolde	2009	€ 159.647	€ 17.500
Gebiedsplan de Woldstreek	Het opstellen van een inrichtingsplan	2013	€ 85.358	€ 37.500
Herstel boerenerven Middag-Humsterland	Het herstellen en herinrichten van de boerenerven in het gebied Middag-Humsterland	2013	€ 455.629	€ 90.000
Klein Wetsinge	Het restaureren en inrichten van de kerk in Klein Wetsinge	2015	€ 972.642	€ 233.434
Aduarderzijl	Het herinrichten van Aduarderzijl	2015	€ 228.554	€ 100.000
Herstel en versterken wierden Middag-Humsterland	Het herstellen en versterken van de wierden in Middag-Humsterland	2016	€ 388.254	€ 168.948
Versterking recr. Infrastructuur Reitdiepgebied	Het inrichten van 250 ha EHS, kavelruil, het aanleggen van wandelpaden en de restauratie van Wetsingerzijl	2018	€ 3.798.000	€ 414.000
Centrumplein Bedum	Het herinrichten van het centrumplein in Bedum	2008	€ 558.904	€ 100.000
Centrumplan Bedum	Het versterken van de leefbaarheid van het centrum in Bedum	2018	€ 5.838.000	€ 700.000
Totaal			€ 46.001.186	€ 4.527.636

Bijdrage gemeente Het Hogeland aan het Regiofonds € 2.922.277 (periode 2000-2021)

PROJECT	OMSCHRIJVING	JAAR GEREED	TOTALE INVESTERING	REGIOFONDS-BIJDRAGE (INCL. RIJKSBIJDRAGEN)
Fietspad Zuidlaardermeer	Het aanleggen van fietspad Zuidlaardermeer	2007	€ 6.075.093	€ 60.000
Hoogezand-Sappemeer	MER-kosten ontwerpogave Hoogezand-Sappemeer	2008	€ 100.000	€ 50.000
Fietspad Meenteweg	Het aanleggen van fietspad Meenteweg Schildwolde	2011	€ 712.048	€ 234.976
Doorfietsroute De Vosholen	Het aanleggen van Doorfietsroute de Vosholen fase 3	2013	€ 677.069	€ 203.121
Frequentieverhoging regionaal spoor	Onderzoek verkenning OV-knoop Hoogezand	2013	€ 10.800	€ 3.600
Spoorverbinding Groningen-Veendam	Het verbeteren van de OV-as Groningen - Hoogezand-Sappemeer - Veendam	2014	€ 13.879.708	€ 2.220.753
Fietsroute Plus Woldweg - Foxholstermeer	Het aanleggen van Fietsroute Plus Woldweg - Foxholstermeer	2015	€ 293.567	€ 88.070
Transferium Hoogezand-Sappemeer	Het aanleggen van P+R Hoogezand-Sappemeer	2015	€ 45.526	€ 6.800
Bushalte Hoge Meeren z.z.	Het realiseren van een bushalte nabij winkelcentrum Hooge Meeren Hoogezand	2015	€ 34.360	€ 8.750
Fietspad Wolfsbarge	Het aanleggen van een fietspad voor rondje Zuidlaardermeer	2011	€ 76.099	€ 25.000
Fraeylemaborg	Het toegankelijker maken van het verhaal v/d Fraeylemaborg + Expositie	2012	€ 642.004	€ 97.208
Revitalisering 7 dorpsommetjes prov Gr.	Het realiseren van 7 wandelroutes	2012	€ 51.961	€ 16.133
Herstel sluis Haansvaart	Het herstellen van sluis Haansvaart	2013	€ 136.863	€ 41.059
Versterken recr. Infrastructuur EHS Midden-Groningen fase I	Het aanleggen van een knuppelpad met bijkomende recreatieve voorzieningen in Roegwold	2015	€ 134.753	€ 40.426
Versterken recr. Infrastructuur EHS Midden-Groningen fase II	Het aanleggen van een knuppelpad met bijkomende recreatieve voorzieningen in Roegwold	2015	€ 730.545	€ 222.816
Versterking groene dorpslint Duurswold	Het versterken van de ruimtelijke kwaliteit van het landschap en de woonomgeving	2015	€ 320.280	€ 72.500
Stadshart Hoogezand	Het versterken van de regionale functie van het Stadscentrum van Hoogezand-Sappemeer	2017	€ 10.723.544	€ 3.000.000
Herinrichting Slochterhaven	Het ontwikkelen van het centrumgebied van Slochteren	2018	€ 2.355.000	€ 700.000
Totaal			€ 36.999.219	€ 7.091.212

Bijdrage gemeente Midden-Groningen aan het Regiofonds € 9.579.899 (periode 2000-2021)

PROJECT	OMSCHRIJVING	JAAR GEREED	TOTALE INVESTERING	REGIOFONDS-BIJDRAGE (INCL. RIJKSBIJDRAGEN)
Centrumhalte Roden	Het aanleggen van een centrumhalte in Roden	2006	€ 710.000	€ 568.000
Leek-Roden	Het opstellen van een ontwerpogave fase 1 Leek-Roden	2007		€ 50.000
Opwaardering Qliner-haltes	Het opwaarderen van Qliner-haltes	2010	€ 193.132	€ 129.000
Busbaan Peizermaden	Het aanleggen van de busbaan Peizermaden	2012	€ 2.957.736	€ 1.059.893
Programma Infra/OV Leek-Roden	Het realiseren van Hoogwaardig Openbaar Vervoer in Leek en Roden	2020	€ 12.055.000	€ 1.205.000
Haventje Roderwolde	Het reconstrueren van het haventje in Roderwolde	2006	€ 449.092	€ 37.410
EVZ Fochterloërveen - Slokkert	Het aanleggen van een Ecologische verbingszone Fochterloërveen-Slokkert	2009	€ 167.217	€ 78.826
Fietspaden Veenhuizen en Fochterloërveen	Het aanleggen van fietspaden in Veenhuizen en het Fochterloërveen	2010	€ 976.800	€ 293.040
Albertsbaan	Het herinrichten van de Albertsbaan	2017	€ 1.623.969	€ 196.445
Leek-Nietap	Het revitaliseren van het centrum Leek-Nietap	2017	€ 428.168	€ 107.042
Revitalisering knapzakroutes	Het realiseren van 11 knapzakroutes	2011	€ 139.472	€ 29.848
Versterken beekherstel Oostervoortsediepje	Het voor publiek beleefbaar maken van de ingerichte beekdallen Oostervoortsediepje	2012	€ 100.195	€ 20.340
IGS, natuur, landschap en recreatie	Het realiseren van de Structuurvisie Leek-Roden	2012	€ 125.361	€ 31.340
Veenhuizen, Kolonie in Beeld	Het versterken van het beeld van het dorp Veenhuizen	2012	€ 3.924.292	€ 405.570
Veenhuizen, sluis 3	Het restaureren van sluis 3 in Veenhuizen	2012	€ 464.929	€ 46.013
Ter Hansouwe	Het restaureren van Huis ter Hansouwe	2013	€ 1.454.598	€ 206.250
Zwartendijkster schans Een	Het herstellen van de Zwartendijkster Schans in Een	2013	€ 25.582	€ 10.350
Brinkenplan Noordenveld	Het verbeteren van de brinken	2014	€ 107.680	€ 44.670
Investeringsprogramma Landschap Leek- Roden	Het opstellen van visies voor kwaliteitsverbetering van de landgoederenzone Nienoord-Terheijl-Mensing	2019	€ 4.330.000	€ 1.395.000
Ontwikkelingsvisie Leekstermeer	Het realiseren van recreatieve voorzieningen bij het Leekstermeer	2014	€ 597.817	€ 226.000
Pilot landschap onderhouden we samen	Samenwerking van vrijwilligers en bewoners m.b.t. landschapsonderhoud	2017	€ 84.598	€ 30.000
Uitvoering kwaliteitsimpuls dorps- en stadsranden	Begeleiding voor Rondje Rand Leek-Nietap	2017	€ 15.319	€ 7.659
Investeringsprogramma Landschap Leek- Roden	Het opstellen van visies voor kwaliteitsverbetering van de landgoederenzone Nienoord-Terheijl-Mensing	2019	€ 4.330.000	€ 1.395.000
Vitaal Veenhuizen	Het opstellen van een productontwikkelingsprogramma voor Veenhuizen	2014	€ 602.408	€ 100.000
TOTAAL			€ 35.863.364	€ 7.672.696

Bijdrage gemeente Noordenveld aan het Regiofonds € 5.844.569 (periode 2000-2021)

PROJECT	OMSCHRIJVING	JAAR GEREED	TOTALE INVESTERING	REGIOFONDS-BIJDRAGE (INCL. RIJKSBIJDRAGEN)
Fietspad Zuidlaardermeer	Het aanleggen van fietspad Zuidlaardermeer	2007	€ 6.075.093	€ 60.000
Fietsroute rotonde Meerweg - Paterswolde	Het aanleggen van de rotonde Meerweg - Paterswolde	2015	€ 874.979	€ 437.440
Transferium Zuidlaren	Het aanleggen van Transferium Zuidlaren	2008	€ 336.376	€ 300.000
Doorfietsroute Assen - Vries	Het aanleggen van Doorfietsroute Assen-Vries	2011	€ 1.630.000	€ 541.122
Doorfietsroute Eelde - De Punt	Het aanleggen van Doorfietsroute Eelde - de Punt	2012	€ 1.220.005	€ 760.000
Fietspad Okkeveen	Het aanleggen van fietspad Okkeveen	2008	€ 413.657	€ 70.000
Baggeren vaarroute	Het baggeren van de vaarroute Noord Willemskanaal - Paterswoldsemeer	2008	€ 110.000	€ 28.000
Inventarisatie landschapselementen Tynaarlo	Pilot voor de inventarisatie onderhouden landschap	2009	€ 9.587	€ 4.314
Herstel particuliere landschapselementen	Het tegengaan van de verrommeling van het Esdorpenlandschap	2013	€ 364.014	€ 91.003
Toegangspoort Noord	Aanleg van een toegangspoort ten behoeve van voorlichting en educatie over het gebied	2013	€ 431.205	€ 43.120
Landgoederengordel Noord-Drenthe, fase I	Het inrichten/herstellen van elf landgoederen	2014	€ 638.346	€ 261.377
Realisatie ecologische verbindingzone Ter Borch	Het realiseren van twee ecologische verbindingen in Ter Borch	2014	€ 6.605.838	€ 1.196.000
Inrichting Zeegserloopje	Het inrichten van de ecologische verbindingzone Zeegserloopje	2015	€ 673.721	€ 95.658
Het Hoge Hert	Het realiseren van een uitkijktoren in de Onlanden	2018	€ 681.000	€ 306.000
Brink Zuidlaren	Het herinrichten van de Brink Zuidlaren	2015	€ 1.071.240	€ 97.830
Groene buffer Peizermaden	Het realiseren van een groene buffer tussen stad en land in de Peizermaden	2015	€ 872.788	€ 165.830
Versterken recr. Infrastr. Onlanden fase I en II	Het aanleggen van een waterberging en recreatieve voorzieningen in de Onlanden	2015	€ 4.542.051	€ 1.159.120
Revitalisering dorpscentra Paterswolde	Het revitaliseren van het centrum van Paterswolde	2015	€ 888.848	€ 142.216
Revitalisering dorpscentra Vries	Het revitaliseren van het centrum van Vries	2017	€ 521.619	€ 160.137
Revitalisering dorpscentra Eelde	Het revitaliseren van het centrum van Eelde	2018	€ 4.061.570	€ 397.447
Totaal			€ 32.021.939	€ 6.316.615

Bijdrage gemeente Tynaarlo aan het Regiofonds € 6.901.055 (periode 2000-2021)

PROJECT	OMSCHRIJVING	JAAR GEREED	TOTALE INVESTERING	REGIOFONDS-BIJDRAGE (INCL. RIJKSBIJDRAGEN)
N355 Zuidhorn	MER studie omlegging Zuidhorn-Noordhorn	2006	€ 121.360	€ 50.000
Fietspad Niehove Aalsum	Het aanleggen van fietspad Niehove - Aalsum	2009	€ 410.500	€ 80.000
Opwaarderen Qliner haltes	Het opwaarderen van Qlinerhaltes in Leek	2010	€ 367.231	€ 170.680
Doorfietsroute Zuidhorn - Groningen	Het aanleggen van Doorfietsroute Zuidhorn - Groningen	2008	€ 4.700.000	€ 1.600.000
Parkeervoorziening Zuidhorn	Het realiseren van parkeervoorzieningen in Zuidhorn	2011	€ 2.202.089	€ 100.000
Fietspad Oostindie	Het aanleggen van fietspad Oostindie	2011	€ 314.255	€ 116.193
Fietspad Zuidhorn - Den Horn	Het aanleggen van fietspad Zuidhorn - Den Horn	2012	€ 315.356	€ 157.678
Centrumhalte Leek	Het aanleggen van een centrumhalte in Leek	2012	€ 200.000	€ 100.000
Programma Infra/OV Leek-Roden	Het realiseren van Hoogwaardig Openbaar Vervoer in Leek en Roden	2019	€ 12.055.000	€ 2.425.000
Doorontwikkeling P+R Zuidhorn	Optimalisatie stationsweg, aanleg busperrons, aanpak wegaansluiting Hooiweg-Rijksstraatweg en uitbreiding van de parkeer- en fietsvoorziening	2019	€ 3.290.977	€ 675.000
Leek-Roden	Het opstellen van een ontwerpogave fase 1 Leek-Roden	2007		€ 50.000
Ontwikkelingsvisie Zuidhorn-Gn	Het bieden van een samenhangend kader voor begeleiding en toetsing van initiatieven in het gebied	2010	€ 60.000	€ 25.000
Wooncentrum Zuidhorn	Het aanleggen van de verbinding tussen het woonzorgcentrum en dorpscentrum in Zuidhorn	2011	€ 3.600.000	€ 100.000
Leek-Roden	Het opstellen van een ontwerpogave fase 2 Leek-Roden	2011	€ 88.300	€ 44.150
Dorpsplein Holtplein Zuidhorn	Het herinrichten van het plein en parkeergelegenheid in Zuidhorn	2012	€ 162.009	€ 66.600
Natuurbeleving natuurgebied het Stort	Het oprichten van een uitkijktoren	2013	€ 60.447	€ 27.202
Herstel boerenerven Middag-Humsterland	Het herstellen en herinrichten van de boerenerven in Middag-Humsterland	2013	€ 455.629	€ 90.000
TRI Landgoederenzone Nienoord	Het realiseren van de toeristische recreatieve infrastructuur Nienoord	2014	€ 3.564.266	€ 765.940
Schakel landgoed Nienoord- centrum Leek-Nietap	Het aan laten sluiten van het schakelpunt op Langoed Nienoord en centrum Leek-Nietap	2014	€ 972.279	€ 29.562
Nieuw Wonder van Aduard	Het zichtbaar maken van de kloostergeschiedenis van Aduard	2015	€ 286.428	€ 120.000
Herstel en versterken wierden Middag-Humsterland	Het herstellen en versterken van wierden in Middag-Humsterland	2016	€ 388.254	€ 168.948
Uitvoering kwaliteitsimpuls dorps- en stadsranden	Begeleiding voor Rondje Rand Leek-Nietap	2017	€ 15.319	€ 7.659
Ontwikkelingsvisie Leekstermeer	Het realiseren van recreatieve voorzieningen bij het Leekstermeer	2014	€ 597.817	€ 226.000
Leeksterveld	Het realiseren van groenvoorzieningen voor het bedrijventerrein Leeksterveld	2009	€ 2.657.701	€ 100.000
Herstructurering dorpscentrum Zuidhorn	Het realiseren van een kwalitatief hoogstaande herstructurering in het centrum van Zuidhorn	2014	€ 3.943.128	€ 700.000
Leek-Nietap	Het revitaliseren van het centrum Leek-Nietap	2017	€ 428.168	€ 107.042
Wandelnetwerken Westerkwartier en Middag-Humsterland	Het inrichten van twee startlocaties voor wandelroutes	2019	ntb	€ 5.000
Totaal			€ 41.256.513	€ 8.107.654

PROJECT	OMSCHRIJVING	JAAR GEREED	TOTALE INVESTERING	REGIOFONDS-BIJDRAGE (INCL. RIJKSBIJDAGEN)
Kunstmanifestatie Drenthe	Het organiseren van een Kunstmanifestatie Into Nature	2016	€ 1.300.000	€ 150.000
Slimme MVO-app	Het ontwikkelen van een app voor bedrijven/organisaties op het gebied van duurzaamheid in Assen	2018	€ 131.460	€ 36.300
Arboretum Assen	Het ontwikkelen van een app voor het Arboretum	2018	€ 30.000	€ 15.000
Facilitair Centrum Interzorg	Het oprichten van een Facilitair Centrum	2019	€ 250.000	€ 100.000
Jumping Jack	Theatervoorstelling over Jack Middelburg op het TT-circuit	2019	€ 1.200.000	€ 130.000
Reconditionering OVL-masten	Pilot voor het hergebruiken van oude openbare verlichtingmasten	2020	€ 227.279	€ 50.000
E-ntelligence	Het terugdringen van het energieverbruik in een naoorlogse wijk in Assen	2021	€ 365.000	€ 100.000
Aan de andere Kant	Een voorstelling over de Moluks-Nederlandse geschiedenis	2020	€ 920.000	€ 75.000
Drone Festival	Open-air Drone Festival van Europa op TT Circuit Assen	2020	€ 180.000	€ 20.000
Smart Campus Zernike	Het verbeteren van de kwaliteit, het gebruik en de efficiëntie van de infrastructuur op ICT-gebied	2018	€ 150.000	€ 50.000
Energy Barn	Het realiseren van een nieuwe ontmoetingsplek, kennisuitwisseling en energietransitie	2018	€ 740.000	€ 200.000
Noord-oosthoek Hoornsemeer	Het geven van een kwaliteitsimpuls aan de NO-hoek Hoornsemeer	2019	€ 1.985.000	€ 300.000
Riolering Euvelgunne	Het onderzoeken van bestaande gemengde rioolstelsels op bedrijventerreinen om deze te vormen tot meer klimaatbestendige en duurzame stelsels	2020	€ 250.000	€ 125.000
Basicly	Het aantrekkelijk maken van de ICT-sector bij jongeren	2017	€ 865.000	€ 230.000
The Indietopia Accelerator	Het oprichten van een fonds om gamedevelopers te stimuleren producten voor de markt te ontwikkelen	2019	€ 515.000	€ 200.000
Spraakmakend Media	Het ontwikkelen van een talentenprogramma voor jongeren in de creatieve industrie	2019	€ 170.250	€ 22.037
Matchmaker Innovatie	Het ontwikkelen van een app met als doel om bedrijven te ondersteunen om snel de best passende innovatiepartner te selecteren	2019	€ 196.790	€ 50.000
Social Startup Accelerator	Het begeleiden van start-ups van idee tot solide onderneming	2019	€ 139.000	€ 21.500
Platform Impact Noord	Het stimuleren van sociaal ondernemerschap in de regio	2019	€ 126.000	€ 39.200
Woldwijk	Het tot ontwikkeling brengen van duurzame initiatieven voor het gebied Woldwijk	2019	€ 341.000	€ 150.000
Feest! In Oost en West	Het herbestemmen van de kerk tot permanente museale locatie in Garmerwolde	2019	€ 1.894.000	€ 295.000
De Noorderlingen	Start-up programma voor studentondernemers die willen groeien met hun bedrijf	2019	€ 1.000.000	€ 50.000
De Groene Stoel	Restaurant/leerbedrijf waar vluchtelingen een stageplek krijgen en een opleiding volgen tot horeca-assistent	2020	€ 212.500	€ 50.000
Top Dutch Solar Racing	Het bouwen van een zonneauto om mee te racen in Australië	2019	€ 1.200.000	€ 150.000
PlukN	Een voedselbos in het Westpark van Groningen	2019	€ 106.000	€ 45.000
Move Your World	Jongeren komen onder begeleiding van studenten óf young professionals vanuit hun eigen ideeën en talenten in actie voor hun omgeving	2022	€ 35.392	€ 17.696
Klimaatproeftuin Zernike	Ontwikkeling van een nieuwe proeftuin voor het onderzoeken en testen van innovaties voor regionale en integrale klimaatadaptatievraagstukken	2023		
De Tirrel	Proceskosten voor het oprichten van een multifunctioneel gebouw	2019	€ 260.000	€ 65.000
De Poolse Bruid	Theatervoorstelling	2019	€ 271.300	€ 20.000

Vervolg tabel op volgende pagina

PROJECT	OMSCHRIJVING	JAAR GEREED	TOTALE INVESTERING	REGIOFONDS-BIJDRAGE (INCL. RIJKSBIJDAGEN)
Rustpunt Overschild	Het herbestemmen van de monumentale kerk van Overschild	2020	€ 795.597	€ 278.000
Kultuureiland	Het ontwikkelen van een duurzaam en langjarig kunst- en cultuurproject nabij de Damsterplas	2020	€ 1.176.120	€ 425.000
Challenge the future	Voorleggen van vraagstukken aan kinderen en jongeren vanuit het bedrijfsleven	2020	€ 39.570	€ 19.785
Collectie Veenhuizen	Het doorontwikkelen van 12 projecten in Veenhuizen	2016	€ 184.500	€ 48.000
Natuur-en landschapsboerderij	Het ontwikkelen van een dagrecreatieve attractie in Norg	2019	€ 409.000	€ 100.000
Moutainbikeroutes Noorderveld	Het aanleggen van vijf mountainbikeroutes in Norg	2020	€ 300.000	€ 50.000
Health Hub Roden	Het realiseren van een fysieke hub op het gebied van gezondheid	2020	€ 10.848.000	€ 559.000
Veenlijn	Ontwikkelen van producten, waarmee je het landschap op een nieuwe manier kan ervaren	2020	€ 94.265	€ 23.500
Groeningen	Het ontwikkelen van een aanpak voor behoud en versterking van ecologische waarden	2019	€ 247.150	€ 86.500
De eerste wijk Veenhuizen	Een project met een maatschappelijke en economische impact op een historische plek, het Eerste Gesticht van de Maatschappij van Weldadigheid in Veenhuizen	2022	€ 366.000	€ 128.100
Living Lab	Het herontwikkelen van de Rijksluchtvoortschool	2019	€ 600.000	€ 150.000
Poort tot de Onlanden	Een ruimtelijke kwaliteitsimpuls voor de Onlanderij		€ 2.069.705	€ 246.235
Zero Emissie Vliegen	Haalbaarheidsstudie naar zowel de technische als economische haalbaarheid als het belang van (waterstof-)elektrisch vliegen voor de regio Noord-Nederland	2021	€ 156.750	€ 37.000
Innovatieboerderij Zuidhorn	Het realiseren van een fysieke plaats voor activiteiten van de gebiedscoöperatie	2020	€ 1.100.000	€ 330.000
Westerkwartier Paardenkwartier	Het realiseren van een aantrekkelijk hippisch vestigingsklimaat in Noord-Nederland	2022	€ 322.000	€ 112.700
Proeftuin Westerkwartier in Beeld	Bezoekersinformatie inzichtelijk maken door middel van spacetime layers	2023	€ 65.000	€ 25.000
Landgoederen Eelde-Paterswolde	Het realiseren van recreatieve voorzieningen voor de landgoederen Eelde-Paterswolde	2018	€ 540.553	€ 150.000
Versterken en Ontwikkelen Impact Ecosysteem	Verder ontwikkelen van het regionale ecosysteem in samenhang met de communityen voeren van een regionale agenda voor impact-ondernemerschap	2022	€ 391.375	€ 131.825
Theatrale ontdekkingsstocht naar Moluks-Nederlandsesgeschiedenis in kamp Westerbork	Gekoppeld aan de theatervoorstelling AAN DE ANDERE KANT een aanvullend jongeren- en educatieprogramma opgesteld op basis van verhalen van oud-bewoners van Kamp Schattenberg (1951-1971).	2023	€ 48.000	€ 10.000
Herenboeren	Een coöperatie die zich richt op het zelf de regie hebben over de productie van hun eten	2022	€ 602.040	€ 202.040
Groene parels van het Noorden (fase II)	Herstel van drie landgoederen in het Gorecht, de landgoederen en/of buitenplaatsen met elkaar verbinden en beleefbaar maken		€ 292.008	€ 58.402
Business developer medische technologie	Door het aanstellen van een business developer medische technologie de regio verder versterken		€ 300.000	€ 75.000
Enne Jans Heerd	ontwikkelen van de monumentale boerderij Enne Jans Heerd & de omliggende wierde Maarhuizen tot een publieke en toekomstbestendige plek		€ 748.883	€ 300.000
Liberation Route	Aansluiting van de regio Groningen-Assen op de internationale Hiking Trail Liberation Route Europe		€ 110.000	€ 50.000
Totaal			€ 36.867.487	€ 6.352.820

PROJECT	OMSCHRIJVING	JAAR GEREED	TOTALE INVESTERING	REGIOFONDS-BIJDRAGE
Groeningen belevingskaart	Papieren en interactieve online kaart welke het Groeningen-verhaal optimaal onder de aandacht brengt	2022		€ 20.000
Fietspad en natuurontwikkeling Roodehaan	Een belangrijke verbinding tussen mens en natuur tussen de stad en het buitengebied	2022	€ 200.000	€ 40.000
Gebiedsontwikkeling Zuidelijk Westerkwartier	Project recreatieve inrichting De Drie Polders en project Route Oude Riet		€ 3.090.000	€ 95.000
Roegbainderspad	Een culturele natuurroute door 't Roegwold	2022	€ 135.272	€ 67.636
Miscanthusteelt	Aanplant van Miscanthus om te komen tot hernieuwbare en volledig biologische eindproducten		€ 218.240	€ 75.000
Totaal			€ 3.643.512	€ 297.636

Rijksbijdragen Mobiliteit

Sinds 2004 is er vanuit het Rijk via een drietal programma's mee geïnvesteerd in de verbetering van de bereikbaarheid. De totale Rijksbijdrage bedroeg bijna **40 miljoen euro**. Het betreft het Regionaal Mobiliteitsfonds, Beter Benutten en Vervolg Beter Benutten.

1.Regionaal Mobiliteitsfonds

In 2004 is vanuit het (toenmalige) ministerie van Verkeer en Waterstaat een rijksbijdrage van € 10 miljoen beschikbaar gesteld voor het uitvoeren van pro-

jecten uit het Investeringsprogramma 2005-2009. In 2008 is er in twee tranches nog eens 12 miljoen beschikbaar gesteld. Deze maatregelen vallen onder het zogeheten Quick Win-programma. In twee fasen is in totaal € 12 miljoen geïnvesteerd in deze regio. Het Rijk stelde als voorwaarde dat minimaal hetzelfde bedrag vanuit de regio in deze maatregelen werd geïnvesteerd.

Tabel 1 Quick Win-projecten 1e tranche: € 10 miljoen

Project	Projectkosten	Bijdrage	Gereed
Fietsbrug Aduarderdiep	€ 1.800.000	€ 900.000	2010
Fietsroute-plus Eelde-Paterswolde/Groningen	€ 1.500.000	€ 800.000	2009
Transferium Assen-Noord/Marsdijk	€ 22.700.000	€ 7.000.000	2009
Fietsroute-plus Vries-Assen	€ 1.700.000	€ 500.000	2011
HOV-as West	€ 2.700.000	€ 1.900.000	2011
Station Europapark	€ 65.000.000	€ 10.700.000	2014
Kwaliteitsverbetering Europapark	€ 1.400.000	€ 1.000.000	2009
Opwaarderen Qlinerhaltes Roden	€ 200.000	€ 100.000	2010
Opwaarderen Qlinerhaltes Leek	€ 400.000	€ 200.000	2010
Centrumhalte Leek	€ 200.000	€ 100.000	2012
Centrumhalte Roden	€ 700.000	€ 600.000	2006
Transferpunt Zuidlaren	€ 300.000	€ 300.000	2008
Transferium Assen-West/Kloosterveen	€ 19.300.000	€ 4.600.000	2009
Totaal	€ 117.800.000	€ 28.700.000	

Tabel 2 Quick Win-projecten 2e tranche: € 12 miljoen

Project	Projectkosten	Bijdrage	Gereed
Transferium Hoogkerk	€ 10.560.000	€ 5.000.000	2011
Dynamisch gebruik busbaan Peize - Groningen	€ 2.960.000	€ 410.000	2013
Verbetering Bereikbaarheid transferium Haren	€ 900.000	€ 450.000	2014
Permanente uitbreiding transferium Haren	€ 3.670.000	€ 430.000	2016
Busdoorstroming Europaweg	€ 4.240.000	€ 2.120.000	2015
Busontsluiting Europapark (P3) op Europaweg	€ 3.000.000	€ 1.500.000	2014
Bereikbaarheid busstation Assen	€ 990.000	€ 500.000	2013
Derde fase HOV-as West	€ 8.580.000	€ 1.580.000	2016
Totaal	€ 34.910.000	€ 12.000.000	

In tabel 2 staan alle projecten die een Quick Win-bijdrage hebben ontvangen. De regionale bijdrage bedraagt in totaal iets meer dan € 20 miljoen. De resterende dekking is ook afkomstig van het Rijk.

2. Beter Benutten

Het programma Beter Benutten is een samenwerking tussen Rijk, regionale overheden en het bedrijfsleven in twaalf regio's met als hoofddoel het verminderen van de files met 20% op knelpunten in de spits. Het doel van Beter Benutten is op een andere of slimme wijze om te gaan met investeren in de bereikbaarheid in plaats van slechts inzet op capaciteitsbegroting.

De inzet is er mede op gericht de steden Groningen en Assen goed bereikbaar te houden bij de uitvoering van grote infrastructurele projecten, zoals de aanleg van de FlorijnAs in Assen en de ombouw van de Zuidelijke Ringweg vanaf 2018. Ook worden er maatregelen genomen om de groeiende vraag naar de trein en de bus op te vangen. Het gaat onder andere om het integraal aanbieden van reizigersinformatie, het zorgen voor een samenhangend netwerk van P+R locaties, verkeersmanagement en de toepassing van intelligente transportsystemen.

Het Rijk trekt **8,6 miljoen euro** uit voor maatregelen om de bereikbaarheid te verbeteren. Dit bedrag komt bovenop de **14,7 miljoen euro** die de regio Groningen-Assen zelf investeert.

Groningen Bereikbaar en Assen Slim Bereikbaar

De uitvoeringsorganisatie Groningen Bereikbaar (GB) heeft stad en ommeland voorbereid op de verwachte hinder door de werkzaamheden de komende jaren. Er is een uitgebreid netwerk met grote werkgevers (ruim 80 bedrijven en 52.000 medewerkers) en het MKB opgebouwd. Onderwijsinstellingen, ziekenhuizen en grote publiekstrekkingen hebben de ambitie uitge-

sproken om de stad bereikbaar te houden. De slimme verkeerslichten (iVRI's) die op drukke kruispunten zijn geïnstalleerd, zorgen voor een snellere doorstroming van het verkeer. GB toetst en ontwikkelt nieuwe ideeën via de Denk- & Doetank op haalbaarheid en effectiviteit (bottom up). Zo is er via truckspotting een netwerk opgebouwd met logistieke partijen, zijn de venstertijden in de binnenstad aangepast en worden die straks digitaal gehandhaafd, is er in Eelde een goederenhub gerealiseerd en is via supermarktlogistiek het Open Trip Model opgeleverd.

De organisatie Assen Slim Bereikbaar heeft de aanleg van de Florijnas aangepakt om met werkgevers alternatieven voor de auto te stimuleren. Vooral probeer- en aanschafregelingen voor e-bikes waren zeer succesvol.

Fietsmaatregelen en OV

Parallel aan de communicatiecampagnes en werkgeversaanpakken is met Beter Benutten geïnvesteerd in fietsmaatregelen en het OV. Tussen Groningen en Haren zijn twee fietsroutes gerealiseerd om het gebruik van de fiets verder te stimuleren. Eén van deze routes sluit aan op de P+R Haren, zodat hier meerdere vervoersmogelijkheden worden gefaciliteerd. Tevens zijn in Groningen twee Slimme fietsroutes gerealiseerd naar de Zernike Campus. Deze slimme routes vormen een alternatief voor één centrale vervoersas. Op deze as kan het OV naar de campus nu verder worden geoptimaliseerd.

3. Vervolg Beter Benutten

Het vervolgprogramma bouwt voort op de Beter Benutten-gedachte en heeft een sterke focus op spits-

mijdingen. De doelstelling van het vervolgprogramma Beter Benutten is in de spits een reistijdvermindering van 10 procent van deur tot deur. De nadruk in het vervolgprogramma wordt vooral gelegd op maatregelen die reizigers in staat stellen op een slimme manier snel op de plaats van bestemming te komen. Een belangrijke rol is weggelegd voor Intelligente Transport Systemen (ITS).

4. Slim en Groen Onderweg

Vanaf 2018 wordt door het Rijk het beleid dat tot uitdrukking kwam in het programma Vervolg Beter Benutten aangevuld met beleid over veiligheid, duurzaamheid, omgevingskwaliteit en SMART mobility. In verband daarmee is door Noord-Nederland een programma opgesteld 'Slim en groen onderweg' dat door bestuurders van het Rijk en Noord-Nederland is vastgesteld. Met dit programma is gestart met een bredere kijk op bereikbaarheid. Het Rijk faciliteert dit programma met bijna € 12 miljoen aan bijdragen. Voor 2022 wordt overleg gevoerd voor een rijksbijdrage van ruim € 3 miljoen. In totaal gaat het dus om € 15 miljoen. Hiervan loopt € 10,6 miljoen via de RGA. Door de regio/Noord-Nederland is co-financiering gewaarborgd die tenminste gelijk is aan de rijksbijdrage. Het programma Slim en Groen Onderweg bestaat uit 13 actielijnen. Deze sluiten aan bij het beleid van het Rijk. In 2022 wordt het programma geëvalueerd en geactualiseerd. Het rijksbeleid wordt naar verwachting de komende jaren voortgezet. Het Rijk heeft in dit verband gevraagd om een meerjarenprogramma en is bereid dit financieel te ondersteunen.

Ingezet wordt op de thema's:

Assen Slim Bereikbaar

Werkgeversgerichte aanpak, beïnvloeding reisgedrag, aanleg ontbrekende schakel fietsnetwerk.

Groningen Bereikbaar

Werkgebruikersaanpak, werkgeversaanpak, communicatie, bereikbaarheidsinitiatieven.

Goederenvervoer

Truckspotten, logistieke efficiency, stads-, bouw- en supermarktlogistiek.

Openbaar Vervoer

Extra buscapaciteit, productinformatie, communicatie.

Fiets

Monitoring Fiets, slimme routes Zernike, aanleg Doorfietsroute Helperzoom Haren-Groningen, aanleg Doorfietsroute Noord-Willemskanaal.

Voor het programma Vervolg Beter Benutten trekt het Rijk **9,3 miljoen euro**. Dit bedrag komt bovenop de **12,2 miljoen euro** die de regio Groningen-Assen zelf investeert. Tot slot is er samen met het Rijk gewerkt aan de 'onderwijsaanpak'. In samenspraak met het onderwijsveld wordt bekeken op welke wijze hier winst kan worden behaald door specifiek met deze sector slimme maatregelen te bedenken en uit te voeren. Dit heeft geleid tot anders roosteren, waardoor studenten meer buiten de spijstijden fietsen.

Overzicht bijdragen deelnemers Regiofonds in 2021**Gemeenten**

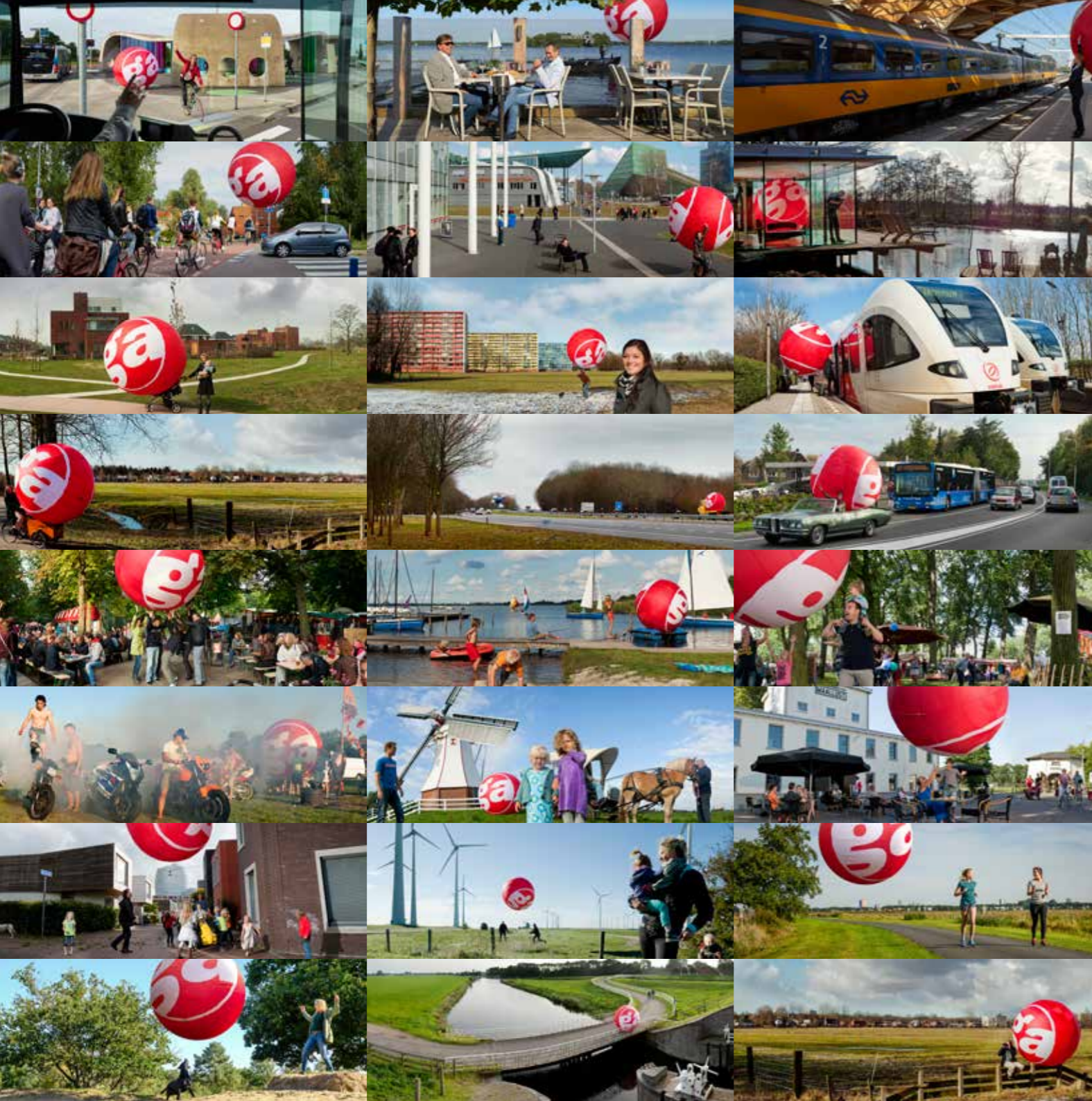
Assen	€ 931.190
Groningen	€ 1.611.570
Het Hogeland	€ 126.792
Midden-Groningen	€ 416.402
Noordenveld	€ 253.585
Tynaarlo	€ 300.003
Westerkwartier	€ 240.416

Provincies

Provincie Drenthe	€ 921.732
Provincie Groningen	€ 1.848.308

Totale inleg in het Regiofonds in 2019: € **6.649.998**
(exclusief Rijksbijdragen)

REGIO GRONINGEN-ASSEN 2021

Samen voor een sterke regio

Colofon

De jubileumuitgave van het Projectenboek 2021 is een uitgave van Regio Groningen-Assen.

Tekstredactie: Regiobureau RGA

Grafisch ontwerp: Gabor Lodi

Fotografie: Judith van der Meulen, Sylvia Germes fotografie en fotoarchief RGA

Print: Repro Provincie Groningen

Uitgave: februari 2022

Meer weten over Regio Groningen-Assen?

Kijk op onze site: www.regiogroningenassen.nl

Twitter: @RegioGA

LinkedIn: Regio Groningen-Assen

Regiobureau RGA

Emmasingel 4

9726 AH Groningen

tel. 050 - 316 42 89

e-mail: info@regiogroningenassen.nl

